چاوخشاندنێک بە کۆنسێرتی "شەهرام نازری" لە کۆنفرانسی نێودەوڵەتی ژینۆسایدی کوردی فەیلی

مەنسوور جیهانی –

"حەمیدڕەزا عاتفی" ڕۆژنامەنووس و ئەندامی لێژنەی بەڕێوەبەرایەتی بنکەی توێژەرانی مۆسیقای ئێران لە وتارێکدا بە ناوی "دەردێک بەرانبەر بە هەزاران دەرمان"، چاوی خشاندووە بە کۆنسێرتی مامۆستا "شەهرام نازری" لە کۆنفڕانسی زانستی نێودەوڵەتی ژینۆسایدی کوردی فەیلی کە لە شاری هەولێر بەڕێوەچوو.

یەکەمین کۆنفڕانسی زانستی نێودەوڵەتی بە بۆنەی چل و سێیەمین ساڵیادی ژینۆسایدی Genocide گەلی کوردستان بە ناونیشانی "ژینۆسایدی کوردی فەیلی" بە ئامادەبوون و ئاخاوتنی کەسایەتییە بەرچاوە سیاسی و زانستییەکانی هەرێمی کوردستان و وڵاتانی جۆراوجۆر، بە هەوڵی زانکۆکانی سەلاحەدینی هەولێر، دهۆک و سۆران و هەروەها بە دەنگی گۆرانیبێژی ناوداری کورد مامۆستا "شەهرام نازری" بە هاوڕێیەتی لەگەڵ گروپی موزیکی "سانیار" بە سەرپەرەستی موزیکزانی بەئەزموونی کورد "فەرید ئیلهامی" لە ڕۆژانی ٢ تا ٥ی مایی ٢٠٢٣ لە هۆڵی "سەعد ئەبدوڵڵا" لە شاری هەولێر پێتەختی هەرێمی کوردستان بەڕێوەچوو.

لەم کۆنفڕانسە زانستییەدا، نوێنەری ناوەندە جۆراوجۆرەکان، بەرپرسانی باڵای سیاسی و کەلتووری هەرێمی کوردستان و وڵاتانی جۆراوجۆر تیایدا ئامادەبوون و سەبارەت بەم کارەساتە دڵتەزێنە و کۆمەڵکوژی دڕندانەی هاتنە ئاخاوتن کە وێرانبوونی سەدان گوندی کوردستان و هەروەها شەهیدبوونی دەیان هەزار کەس لە مرۆڤە بێتاوانەکانی لێکەوتەوە و لە کۆتایی قسەکانیاندا ئەو ڕووداو دڵتەزێنەیان مەحکووم دەکرد.

بەڕێوەچوونی ئەم جۆرە بەرنامانە کە لە ئاستی نێودەوڵەتیدا بەڕێوەدەچێت، کاریگەری بەرچاو و هەرمانی لە ڕوونکردنەوەی زەینی بیرە گشتییەکانی خەڵکی جیهان دادەنێت و باشترین کار و شێوازێکی

شارستانییە بۆ ئەوەی کە ئەم جۆرە کارەساتە دڵتەزێنانە دووبارە نەبنەوە.

بێگومان تەنیا بە گەشەێکردنی کەلتوور و بردنەسەرێی ئاستی زانستە مرۆییەکانە کە دەتوانین بەردەوام هیوامان بە ئاسایش و پێشکەوتوویی گەلەکەمان بێت و بەرپرسانی کەلتووری هەرێمی کوردستان بە باشی هەستیان بەم کارە گرینگە کردووە کە هیچ هێزێک بەرزتر لە هێزی کەلتوور نییە وەکوو ژێرخانێکی بنەڕەتی بۆ گەشەکردنی و بەرەوپێشچوون لە هەموو کۆڵەکە گرینگەکانی حکومڕانی لەوانە؛ ئابووری، سیاسەت و زانستە کۆمەڵایەتییەکانی دیکە.

بەلام لە تەنیشت بەڕێوەچوونی ئەم کۆنفڕانسە گرینگەدا، ڕووداوێکی بەنرخ و سرنجڕاکێش هاتە ئاراوە کە جێی ڕامانە و ئەویش بەڕێوەچوونی مۆسیقای کوردی بوو لە لایەن گرووپی موزیکی “سانیار” بە سەرپەرەستی “فەرید ئیلهامی” و بە دەنگی هەرمانی مامۆستا “شەهرام نازری”.

“شەهرام نازری” بێگومان، یەکێک لە ڕوخسارە هەرمانەکانی مۆسیقای کوردی دێتە ئەژمار و پێگەیەکی تایبەتی لە ناو خەڵکانی بەشە جۆراوجەرەکانی کوردستاندا هەیە.

شارەزاییەکی ئەوتۆی لە مۆسیقای ئێران هەیە، بیرکردنەوە، خوێندنەوە و ئاگادارییەکی باشی لە شیعر و ئەدەبی فارسی هەیە و هەروەها ئەزموونی هاوکاری لەگەڵ موزیکزانانی گەورە و بەرجەستەی ئێرانیدا هەیە و بەرهەمی هەرمان و مەقامی بێوێنەی لە ئاستی نەتەوەیی و دەرەوەی ئێراندا بڵاوکردۆتەوە و کاریگەری بەرچاویی داناوە و جێی پەنجەی بەم هونەرە ڕەسەنەوە دیارە. هەمووی ئەم کارانە نازری گەیاندۆتە لووتکەیەک کە بۆتە شانازی هەموو ئێرانییەک و هەمووی ئەمانە وەکوو کانیاوێکی بێوێنە، بنچینەی ئەم نەمامە جوانە لە داوێنی نەتەوەی کۆنی کورد پەروەردە بووە و بەسەر ئاسمانی کەلتوور و هونەری کوردستان باڵی کێشاوە.

نازری وەکوو کانزایەکی هونەری بە هەر دوو زمانی کوردی و فارسی بەرهەمی درەوشاوە و بەوپەڕی جوانی و ئاست بەرزی خوڵقاندووە و ئەوە گەورەترین و نایابترین تایبەتمەندی هونەری ئەم هونەرمەندە بەرچاوەی سەردەمی ئێمەیە.

لێهاتوویی جوان و خوڵقێنەری نازری لە ئاوازدانان و سازکردنی مێلۆدی و تەنانەت ژەنیاریی، یەکێکی دیکە لە تایبەتمەندییەکانی

ئەم گۆرانیبێژە ناودارەیە.

بێجگە لە تەواوی ئەم تایبەتمەندییە هونەریانە کە تا ڕادەیەکی کەم ئاماژەن پێکردن؛ کەسایەتی هونەری نازری کەسایەتییەکی تەواوکەر و هەمە لایەنەیە و بە لەبەرچاوگرتنی چەندین دەیە چالاکی فەرهەنگی و کۆمەڵایەتی و زەینی وریا و سروشتی ڕخنەگرانەی کە هەیەتی لە تێکەڵاوکردنی شیعر و مۆسیقا، وردبینییەکی زۆر ژیرانە، ڕازاندنەوە و جوانکردنی مێلۆدی و هەروەها لە چاککردن و چنینی پارچە موزیکەکان، شارەزاییەکی بێوێنەی هەیە.

وەکوو نووسەری ئەم وتارە، بەختەوەرم و لە هەندێک هاوکارییەکانی نازری لەگەڵ ئاوازدانەرە بەناوبانگەکاندا لە نزیکەوە ئامادەبووم و بەم بۆنەیەوە لە دەربڕینی زۆر ورد و مامۆستایانەی نازری بە باشی ئاگادارم.

ئەم دەسپێکە کورتە ئاماژە بەم خاڵە بوو کە هەڵبژاردنی پارچە مۆسیقای “زامی دەرد” بۆ پێشکەش کردن لە کۆنفڕانسی زانستی نێودەوڵەتی ژینۆسایدی کوردی فەیلی، بەو پەڕی مامۆستاییەوە دەستنیشان کراوە. بە پێی ئەو زانیاریانەی کە بە دەستمان گەیشتووە، پلانی بەڕێوەچوونی مۆسیقای کۆنفڕانس لە ماوەیەکی زۆر کەمدا مسۆگەر بووە و پێشکەش کردنی پارچە مۆسیقایەک لە لایەنی هاوچەشنی و پەیوەندی کە لە بنەڕەتدا وەکوو ئەوە دەچێت کە بۆ ئەم بۆنەیە سازکراوە و مۆسیقای بۆ دابەشکراوە، جێگای ڕێز و پێزانینە. لە هەمان کاتدا، هەڵبژاردن و پێشکەش کردنی ئەم پارچە مۆسیقایە شاکارێکی بێخەوش دێتە ئەژمار.

پارچە مۆسیقای “زامی دەرد” بە ئاوازدانەری “شەهرام نازری” بە پێی مەقامی “مەجنوونی”یە کە ساڵانێکی زۆر پێش ئێستا بە دابەشکردنی موزیکزانی کورد “عەلیڕەزا فەیز بەشی پوور” لە ئەڵبوومی “ئاوازی ئەساتیر” واتە “مەقامە ئەفسانەییەکان” لە ئێران بڵاوبۆتەوە و زۆر سەیرە کە تاکوو ئێستا لە هیچ کۆنسێرتێک لە ناوخۆی ئێران پێشکەش نەکراوە.

دەقی شیعرەکە کاریگەرە و لە هۆنراوەکانی سەید “ساڵح ماهیدەشتی”یە کە لە خەم و پەژارەی خۆشەویستێکدا نووسیویەتی؛ زۆر جوان و لە ڕاستیدا وشەکان، وشەی دیمەنییە. سووتانی ناخی بەجێماوێک کە لە زوڵم و زۆری زاڵمانی ڕۆژگار، سەری خۆی هەڵدەگرێت و دەچێت بۆ بیابان و بە هۆی کۆچی یار و دیارەکەیدا هاوار دەکات، شایەد ڕاڤەی

ناڕاندنی هونەرمەندانە، ڕاقەیەکی دوور لە زەین نەبێت. ئەو نەوا ئاسمانییە و ئەو سۆزەی مێلۆدییەکە و ئەو دابەشکردنەی "فەرید ئیلهامی" و پێشکەش کردنی بێوێنە و مامۆستایانەی "شەهرام نازری" کە دزەی دەکردە سلوولی تاک تاکی گوێگرانەوە؛ تەلاری "سەعد عەبدوڵڵا"ی بردبووە بێدەنگییەکی پڕماناوە. بە وتەی ئەدیبان، شەپۆلی مۆسیقا لە بن ددانەوە تا ناخی گیان، بیسەران و ئامادەبووانی داگرتبوو.

پارچە مۆسیقای "زامی دەرد"، دەردی کارەساتی کۆمەڵکوژی کوردەکان لە دوای ٣٥ ساڵ لە ناخی هەموو ئامادەبوواندا زیندوو کردەوە و تا ئەو ڕادەیە سەرسامی کردن کە وەسف ناکرێت.

لە بەشێکی دیکە لە پێشکەش کردنی مۆسیقای ئەم کۆنفڕانسەدا، گروپی موزیکی "سانیار" بە بۆی بوونی مامۆستا نازری چەندین پارچە مۆسیقای ماتەمین، تایبەت بە ڕێوڕەسمی کوردی فەیلیان پێشکەش کرد. شیعری جوانی "بێهرووز تاهیری" و تێکەڵاوکردنی دەنگە چەند هەزار ساڵەکانی هۆرە و مۆر، بە وردبینی و شارەزاییەوە پێکەوە چندرابوون کە بۆ ساتەوەختێک هەناسەی هەموانی لە سینگدا بەند دەکرد. پەخشی دیمەن گەلێک لە ئەرشیفی ژینۆسایدی کوردی فەیلی وەرگیراو لە ئەرشیفی تایبەتی توێژەری کورد خاتوو "عەداڵەت عومەر" کە لە لایەن "فەرید ئیلهامی" مۆنتاژ کرابوو، ئەوەندەی دیکە قەوارەی زام و دەردی کۆمەڵکوژی فەیلییەکانی بۆ ئامادەبوانی بیانی بە شێوەی وێنە دەگێڕاوە.

بێگومان پێشکەش کردنی ئەم مۆسیقایە لەم کۆنفڕانسەدا، خاڵێکی گرینگ و بەرچاو بۆ هەموو کاربەدەستانی بەڕێوەبەری ڕێوڕەسمەکە بوو و دەبێت سوپاسی تاک تاکی ئەندامانی گروپی موزیکی "سانیار" و "فەرید ئیلهامی" سەرپەرەستە هەست ناسک و چالاکە و هەروەها بەرپرسانی ئەم ساڵیادە بکەین.

ئەندامانی گروپی موزیکی "سانیار" لە کۆنفڕانسی زانستی نێودەوڵەتی ژینۆسایدی کوردی فەیلی بریتی بوون لە: "فڕید ئیلهامی" سەرپەرەستی گرووپ، گۆرانیبێژ و ژەنیاری تەنبوور، "سابیر نەزەرگاهی" ژەنیاری دیوان، "فەڕنوود ئیلهامی" ژەنیاری تەنبوور، "ئەمین حەیدەری" ژەنیاری عوود، "ئیحسان عەبدی پوور" ژەنیاری کەمانچە و زوڕنا، "نەبیل یۆسف شەریداوی" ژەنیاری دەف، "سپێهر زولنووری" ژەنیاری تەنبوور، "سەعید ئیمامی" ژەنیاری ئامێرە کوتراوەکان، "غەزالە شیرازی" ژەنیاری چەلۆ، "سەبا محەمەدی"

ئاواز، "سەروەناز عاتفی" ژەنیاری تەنبوور و "دیانا موورادی" ژەنیاری تەنبوور.

لینکی دانلۆدی کۆنسێڕتەکانی گروپی موزیکی "سانیار" لە کۆنفڕانسی ژینۆسایدی کوردی فەیلی:
https://we.tl/t-XNYJn6hVxL